

לשמוע קול תורה – פסוק השבוע

פרשת ראה

לשכנו תדרשו ובאת שמה

שמעתי לאחרונה בחדשות על מלחמה עקובה מדם המתנהלת באפריקה זה חודשים, מלחמה שהובילה עד כה לאלפי הרוגים ולמעלה ממיליון פליטים. לתדהמתי הרבה חדשות אלו אינן מקבלות מקום מרכזי ואינן מעוררות הדים. לעומת זאת, עלייה של יהודים להתפלל בהר הבית מכה גלים בכל רחבי העולם, הייתכן?!

לאמיתו של דבר שני הקצוות תלויים זה בזה. ההתעלמות מקיומה של השכינה והסירוב להכיר בנוכחות אלוהית בעולם הם המאפשרים את קיומן של זוועות המבוצעות בידי בני אנוש, ואת האדישות נוכח זוועות אלו.

פרשיות חומש דברים מבטאות תהליך התקדמות השואף מעלה אל מקום הקודש. פרשת דברים מדגישה את מרכזיותה של ארץ ישראל – ומאריכה בחומרתו של חטא המרגלים. פרשת ואתחנן מתאפיינת במרכזיותה של מצוות לימוד התורה – ומגיעה לשיאה בעשרת הדיברות. פרשת עקב דנה בקשר שבין התורה לארץ, ופרשתנו, פרשת ראה, מעלה על נס את בית המקדש. תהליך זה מזכיר את רצף הניסיונות של אברהם אבינו. בתחילה נצטווה אברהם לעלות לארץ, לאחר מכן נצטווה לכרות את ברית המילה, והניסיון האחרון, ניסיון העקדה, העלה אותו אל הר המוריה, אל מקום השכינה.

פרשתנו מדגישה חזור והדגש את מרכזיותו של מקום המקדש, ומצווה עלינו להיות שותפים ולבוא אליו: "כי אם אל המקום אשר יבחר ה' א-להיכם מפל שבטיכם לשום את שמו שם לשכנו תדרשו ובאת שמה" (דברים יב, ה).

הפסוק מלמד על חשיבותו של המקום שבו בחר ה' מכל המקומות בעולם לשכן את שכינתו. השכינה השוכנת במקום איננה חד-צדדית. אנו נדרשים להיות שותפים, לדרוש אותה ולפקוד את מקומה. בחירת מקום הקודש היא בחירתו של הקב"ה – "המקום אשר יבחר ה' א-להיכם מפל שבטיכם לשום את שמו שם", ותפקידנו הוא לבקש את קרבתה של השכינה – "לשכנו תדרשו". ומהי הדרך להתחבר לשכינה ולחוות את קרבתה? "ובאת שמה".

האדם מחויב לפעול בעולם ולהרבות אור וטוב, אך כיצד אפשר להצליח במשימה זו כשהעולם מלא ברשעים שכל מטרתם הרס והרג? לשם כך נדרש סיועה של השכינה. השכינה נמצאת בעולם, עלינו לחשוף אותה ולגלות את מקומה – והיא תשפיע טובה וברכה על כל העולם כולו.

בל נשכח את אשר פסק הרמב"ם – ואחריו כמעט כל הפוסקים: השכינה לא זזה מהר הבית על אף היציאה לגלות, והקדושה ממשיכה ושורה בו במלוא עוזה.

ועל כן – "לשכנו תדרשו ובאת שמה".

שאול דוד בוצ'קו